

Anna Treger

Repetytorium

ANGIELSKI

Czasy

Konsultacja merytoryczna:
Lesław Kawalec

LINGO
języki nieobce

Projekt okładki serii: **Marcin Rojek, 2-arts.com**

Projekt makiety i opracowanie graficzne: **Studio 27, studio27@qdnnet.pl**

Zdjęcie na okładce: **Mariusz Jachimczuk**

Redakcja i korekta: **Paweł Pokora**

ISBN-10: 83-60287-13-9

ISBN-13: 978-83-60287-13-2

LINGO
języki nieobce

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp. j., Warszawa 2007

www.WydawnictwoLingo.pl

Skład i łamanie: **Studio 27**

Druk i oprawa: **Opolgraf**

Spis treści

Wstęp	4
Sprawdź się	6
1. Present Simple	8
2. Present Continuous	16
3. Past Simple	23
4. Past Continuous	28
5. Present Perfect	34
6. Present Perfect Continuous	43
7. Past Perfect	47
8. Past Perfect Continuous	53
9. Future Simple	58
10. Be Going To	64
11. Future Continuous	69
12. Future Perfect	74
13. Future Perfect Continuous	78
Klucz do ćwiczeń	82
Wykaz czasowników nieregularnych	96

Wstęp

Chcesz skutecznie i szybko opanować angielskie czasy? Przygotowujesz się do egzaminu? A może potrzebujesz kompendium, po które zawsze możesz sięgnąć, gdy masz wątpliwości, co do poprawnego zastosowania czasów? Repetytorium Lingo „**Angielski. Czasy**” jest właśnie dla Ciebie.

Książka jest skierowana do uczniów, maturzystów, studentów, osób przygotowujących się do egzaminów językowych, a także wszystkich, którzy potrzebują uporządkowania i poszerzenia wiadomości o czasach angielskich. Uwzględnia materiał wymagany na **nowej maturze** oraz egzaminach takich jak **First Certificate in English** czy **Certificate in Advanced English**. Składa się z trzynastu rozdziałów, klucza do ćwiczeń, testu sprawdzającego oraz wykazu czasowników nieregularnych.

Każdy rozdział obejmuje wstępną charakterystykę zagadnień, którym jest poświęcony, część teoretyczną przedstawiającą odpowiednie **reguły** gramatyki, zilustrowaną **przykładami wraz z ich tłumaczeniem** na polski oraz zestaw **ćwiczeń** pozwalających opanować odpowiednie zagadnienia związane z rozwijaniem praktycznej umiejętności posługiwania się angielskimi czasami.

W języku polskim różnica pomiędzy czasem gramatycznym (tense) a czasem fizycznym (time) nie jest tak rozbudowana jak w angielszczyźnie, w której mamy np. kilka rodzajów gramatycznych czasu teraźniejszego, w sumie w podręcznikach wyróżnia się kilkanaście czasów gramatycznych. W języku polskim mamy tylko czas przeszły, teraźniejszy i przyszły, co w zasadzie odpowiada podziałowi czasu rzeczywistego.

To względne bogactwo czasów gramatycznych w języku angielskim bierze się stąd, że pełnią m.in. takie role znaczeniowe, które w polszczyźnie mogą być oddawane przy pomocy innych środków nie występujących z kolei w angielskim, np. zastosowania aspektu niedokonanego czasownika (czytać) albo aspektu dokonanego (przeczytać, wyczytać, doczytać), użycia czasowników jednokrotnych (grać, spać, chodzić) bądź wielokrotnych (grywać, sypiać, chadzać) lub zastosowania innych wyrazów uszczegółwiających relacje czasowe. Repetytorium uwzględnia nawyki językowe czytelnika polskiego i wychodzi naprzeciw problemom, na jakie zwykle natrafiają Polacy uczący się posługiwania czasami angielskimi.

Niniejsza publikacja stanowi wzbogacenie – przede wszystkim o urozmaicony zestaw starannie dobranych ćwiczeń – odpowiednich rozdziałów repetytorium **„Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami”** wydawnictwa Lingo.

Uczmy się czasów! Prawidłowe rozumienie i posługiwanie się czasami to warunek konieczny dobrej znajomości języka angielskiego.

Z życzeniami sukcesów

Autorka

Sprawdź się

Rozwiąż test i sprawdź swoją wiedzę. Ten test pomoże Ci ocenić, na czym należy skoncentrować się w nauce zagadnień przedstawionych w tej książce.

1. Sue _____ her coffee white.
a) is liking
b) likes
c) was liking
2. I _____ to London many times before.
a) was
b) have been
c) had been
3. What _____ ? I am a chemist.
a) do you do
b) are you doing
c) are you
4. Lynn _____ It is so annoying!
a) always complains
b) complained
c) is always complaining
5. I promise I _____ tell anyone.
a) won't
b) don't
c) won't have
6. This time next week we _____ in the warm Caribbean sun.
a) will be basking
b) are basking
c) will have been basking
7. Tom _____ paella before he went to Spain.
a) didn't eat
b) hasn't eaten
c) hadn't eaten
8. Greg was very tired. He _____ snow all day.
a) was shovelling
b) had been shovelling
c) has been shovelling
9. I _____ my Internet connection while I _____ a reservation.
a) lost, was making
b) was losing, was making
c) was losing, made
10. The band _____ for a few weeks before they set out on the tour.
a) have been rehearsing
b) had been rehearsing
c) was rehearsing
11. We _____ for you since the morning.
a) are waiting
b) have been waiting
c) wait
12. I _____ well recently.
a) haven't been doing
b) am not doing
c) wasn't doing

13. Joel _____ a solution yet.
a) didn't find
b) found
c) hasn't found
14. He _____ the gate between 3 and 4.
a) repaired
b) has repaired
c) was repairing
15. My train _____ at 5 o'clock.
a) leaves
b) is leaving
c) will leave
16. If only I _____ him seriously!
a) took
b) have taken
c) had taken
17. When I was a child I _____ in Kentucky.
a) have lived b) lived c) had lived
18. We _____ married in August.
All's been fixed.
a) will get
b) get married
c) are getting married
19. By February I _____ off the mortgage.
a) will have paid
b) will pay
c) am paying
20. I _____ my home town last week.
a) have visited
b) visited
c) had visited
21. Beth is tired. She _____ all day.
a) was working
b) worked
c) has been working
22. It _____ all day.
a) rains
b) is raining
c) has been raining
23. I _____ Helen since our school days.
a) know
b) have known
c) have been knowing
24. Mary was very disappointed because she _____ tickets for the concert.
a) hadn't bought
b) didn't buy
c) hasn't bought
25. Warsaw _____ dramatically since I last saw it.
a) changed
b) had changed
c) has changed
26. Lord! We _____ crash!
a) will
b) are going to
c) shall
27. _____ you _____ me the sugar, please?
a) are, passing
b) will, be passing
c) will, pass

1. Present Simple

Tworzenie czasu Present Simple

Forma twierdząca

Podmiot	Czasownik
I	<i>sleep</i>
You	
He	
She	<i>sleeps</i>
It	
We	
You	<i>sleep</i>
They	

Forma pytająca

Do/Does	Podmiot
<i>Do</i>	I
	you
	he
<i>Does</i>	she <i>sleep?</i>
	it
	we
<i>Do</i>	you
	they

Krótką odpowiedź

Yes	Podmiot	Do/Does
Yes,	I/we/you/they	<i>do</i>
	he/she/it	<i>does</i>

Krótką odpowiedź

No	Podmiot	Do/Does
No,	I/we/you/they	<i>don't</i>
	he/she/it	<i>doesn't</i>

Forma przecząca

Podmiot	Do/Does	Not	Czasownik
I	<i>do</i>		
You			
He			
She	<i>does</i>	<i>not</i>	<i>sleep</i>
It			
We			
You	<i>do</i>		
They			

Forma skrócona

Podmiot	Do/Does	Not	Czasownik
I	<i>don't</i>		
You			
He			
She	<i>doesn't</i>	<i>sleep</i>	
It			
We			
You	<i>don't</i>		
They			

Zastosowanie

■ Present Simple używamy:

■ Gdy informujemy o trwałym stanie rzeczy, o zdarzeniach mających uniwersalny bądź powtarzający się charakter.

*I study at Silesian University.
He works as a clerk.
She writes books.*

Studiuję na Uniwersytecie Śląskim.
On pracuje jako urzędnik.
Ona pisze książki.

- Gdy mówimy o zachowaniach rutynowych, czynnościach powtarzających się mniej lub bardziej regularnie.

My neighbours seldom do the washing and ironing. Moi sąsiedzi rzadko piorą i prasują.
Ben often goes fishing. Ben często chodzi na ryby.
The Smiths usually cook the meals. Państwo Smith zazwyczaj gotują posiłki.

- Opisując czynności zwyczajowe i powtarzające się często używamy w Present Simple przysłówków częstotliwości.

<i>always</i>	zawsze
<i>usually</i>	zazwyczaj
<i>often/frequently</i>	często
<i>sometimes</i>	czasami
<i>occasionally</i>	okazjonalnie
<i>from time to time</i>	od czasu do czasu
<i>sporadically</i>	sporadycznie
<i>seldom/rarely</i>	rzadko
<i>hardly ever</i>	prawie nigdy
<i>never</i>	nigdy
<i>ever</i>	kiedykolwiek
<i>every day/every second day</i>	codziennie/co drugi dzień
<i>once/twice a week</i>	raz/dwa razy na tydzień
<i>every now and then</i>	czasami

W angielskim, inaczej niż w języku polskim (np. Ona nigdy niczego nie pożycza), nie stosuje się podwójnego przeczenia, a więc kiedy zdanie zawiera wyraz przeczący, np. **never**, **nothing**, **nobody**, **nowhere**, a także sugerujący przeczenie np. **hardly**, wówczas w orzeczeniu zasadniczym nie pojawia się partykuła przecząca **not**.

Ally never goes out alone after dark. Ally nigdy nie wychodzi sama po zmroku.
Tim has no opinions of his own. Tim nie ma własnych poglądów.
I have nothing to hide. Nie mam nic do ukrycia.
His wife hardly notices you. Jego żona ledwo cię zauważa.

Wyjątkiem są pewne dialekty czy gwary środowiskowe, np. African American, East London Cockney. Jednym z najbardziej znanych przykładów zastosowania podwójnej negacji są dwa wersy z piosenki zespołu Pink Floyd „Another Brick in the Wall”:

We don't need no education. Nie trzeba nam szkoły.
We don't need no thought control. Nie chcemy kontroli myśli.

- W przypadku formułowania uniwersalnych prawidliwości, np. kiedy przedstawiamy prawa natury.

Water freezes at 0°C.

Woda zamarza w temperaturze 0°C.

Light travels 186000 miles per second.

Światło pokonuje 186000 mil na sekundę.

Oil floats on water.

Olej unosi się na powierzchni wody.

- W odniesieniu do wydarzeń przyszłych związanych z pewnymi ustaleniami (takich jak: rozkład jazdy, repertuar kina czy teatru ..., harmonogram).

The bus departs at 9.15.

Autobus odjeżdża o 9.15.

The film starts at 6 o'clock.

Film zaczyna się o szóstej.

The meeting starts at 8 and finishes at 10.

Spotkanie zaczyna się o ósmej, a kończy o dziesiątej.

- Kiedy mówimy o zdarzeniach, które na pewno wydarzą się w przyszłości.

My grandfather turns 90 this week.

Mój dziadek skończy 90 lat w tym tygodniu.

Spring starts on 21 March.

Wiosna zaczyna się 21 marca.

- W odniesieniu do czynności wykonywanych w chwili mówienia. Dotyczy to głównie:

- relacji sportowych, np.

He goes past one defender, goes past another, dashes forward, flicks on to Deco, Deco shoots, and he hits home from close range! What a finish of a great move by Ronaldinho!!!

Mija jednego obrońcę, mija następnego, wybiega naprzód, podaje do Deco, Deco strzela i trafia z bliskiej odległości! Co za wykończenie świetnego podania Ronaldinho!!!

- opisywania i przedstawiania eksperymentów w naukach ścisłych, pokazach kulinarnych oraz rozmaitych instrukcjach postępowania, np.

... then I add melted butter and mix well.

... wtedy dodaję topione masło i dobrze mieszam.

First, I lift the cover and put the paper on the glass. Then I select the number of copies and press the red button.

Najpierw podnoszę pokrywę i kładę papier na szkle. Potem wybieram ilość kopii i naciskam czerwony przycisk.

I put sulphur powder in a test-tube. Then I heat the sulphur until it slowly melts to form a golden yellow liquid. I continue to heat more until a red gas appears above the liquid.

Wsypuję sproszkowaną siarkę do probówki. Następnie podgrzewam siarkę, aż powoli stopi się i przybierze postać złoto-żółtego płynu. Podgrzewam jeszcze bardziej do momentu, aż czerwony gaz pojawi się nad cieczą.

- W didaskaliach utworów dramatycznych.

Polonius hides behind the curtain.

Poloniusz chowa się za kotarą.

King Lear enters carrying Cornelia in his arms. (lub: enter King Lear...)

Wchodzi król Lear niosąc Kornelię w ramionach.

- Jako środek stylistyczny wzbogacający narrację, który jest alternatywą dla czasu przeszłego.

He takes a puff on his cigar and walks out the door.

Zaciąga się papierosem i wychodzi.

- W zdaniach czasowych i warunkowych.

If you see Paddy, say hello to her.

Jeśli spotkasz Paddy, pozdrów ją.

If you want to get better, stay in bed and take medicines.

Jeśli chcesz wyzdrowieć, leż w łóżku i bierz leki.

What do you want to be when you grow up?

Kim chcesz zostać, kiedy dorośniesz?

Zapamiętaj!

Czas Present Simple nie jest w ścisłym znaczeniu czasem teraźniejszym, jest w pewnym sensie ponadczasowy i chociaż bywa niekiedy używany jako czas teraźniejszy opisujący to, co dzieje się w danym momencie albo nawet w miejsce czasu przyszłego, to jego główne zastosowanie polega na określeniu stanów, rutynowych czynności, nawyków, prawd uniwersalnych.

Ćwiczenia

1. Czasowniki w nawiasach wstaw w **Present Simple**.

1. He (work) as a web designer.
2. Their housekeeper (not do) do the laundry.

3. I never (read) recipe books.
4. She always (keep) people at a distance.
5. I (wake) up before the alarm (go) off.
6. His lawyer (charge) a set fee per hour.
7. She always (read) legal documents very carefully.
8. Tim (like) his potatoes mashed with butter.
9. She (not know) how to sew on buttons.
10. Sophie (make) the most delicious cheesecake in the world.
11. Sparrows (not migrate) to Africa for the winter.
12. My computer (take) a long time to load.
13. Vegans (eat) only plant food.
14. Red Bull (give) you wings.
15. He (collect) old envelopes and household items.

2. Wpisz w wolne miejsce właściwy czasownik.

1. I always r_____ before going to sleep.
2. Their sons don't c_____ up after meals.
3. My husband always t_____ about politics.
4. We don't e_____ until we feel hungry.
5. She usually w_____ out in the gym four times a week.
6. They s_____ the best steaks in town.
7. He never m_____ a mistake.
8. My sister always c_____ about being fat.
9. Tom d_____ a silver BMW.
10. Mrs Jones s_____ when I greet her.
11. My dogs g_____ at everyone who comes to my house.
12. She f_____ a calorie-controlled diet.
13. My aunt b_____ milk from dairy farmers.
14. They always t_____ to be friendly and helpful.
15. Their grandson a_____ a French-speaking kindergarten.

3. Przekształć poniższe zdania na zdania przeczące.

1. I experiment with my recipes.
2. He delivers newspapers to earn some extra money.
3. They eat vegetables and drink milk.
4. My grandmother knits sweaters for us.
5. My sister listens to all sorts of music.
6. We eat three meals a day.
7. My boss smokes Cuban cigars.
8. She wears funny round glasses.
9. My garden overlooks a magnificent waterfall.
10. I take sugar in my coffee.
11. My neighbours gossip about everyone they know.

12. We cater to birthday parties and wedding receptions.
13. They always fight over everything.
14. My friends throw parties to please themselves.
15. I get angry when people talk behind my back.

4. Ułóż pytania dotyczące podkreślonych części zdań.

1. I usually drink orange juice for lunch.
2. She never calls before she comes over.
3. My boss often gesticulates while talking.
4. I read boring articles to send myself to sleep.
5. We seldom go out these days.
6. I study English one to three hours a day.
7. He always spreads butter too thickly on his bread.
8. They live in a remote mountainous area.
9. Polar bears eat seals and other marine mammals.
10. My brother wants to become a TV broadcaster.

5. Ułóż odpowiedzi wedle podanego wzoru.

He is a website designer. What does he do at work?
He designs websites.

1. They are firefighters. What do they do?
2. She is a news presenter. What does she do at work?
3. He is a lorry driver. What does he do?
4. She is a pianist. What does she do?
5. We are fruit pickers. What do we do?
6. He is a film producer. What does he do?
7. He is a deer hunter. What does he do?
8. He is a refuse collector. What does he do at work?
9. They are software developers. What do they do?
10. She is an interior decorator. What does she do at work?

6. Wybierz prawidłową odpowiedź.

1. Can I get you anything? Tea, coffee?
 - a) No, thank you. I don't need anything.
 - b) No, thank you. I don't need nothing.
2. Do you have any experience with animations?
 - a) No, I am sorry. I don't have no experience with that yet.
 - b) No, I am sorry. I don't have any experience with that yet.
3. What are your weaknesses?
 - a) I don't have any glaring weaknesses, however I could improve on my social skills.

- b) I don't have no glaring weaknesses, however I could improve on my social skills.
4. Do you provide transport to work?
- a) Unfortunately, we don't provide any transport.
b) Unfortunately, we don't provide none.
5. Can you tell me more about your previous job?
- a) I worked as a technical consultant for a small company. I worked seven days a week - I never had time to rest.
b) I worked as a technical consultant for a small company. I worked seven days a week - I never didn't have any time to rest.

7. Skoryguj zdania analogicznie do podanego niżej przykładu.

Newspapers come out every week.

No, they don't. Newspapers come out every day.

1. Horses feed on meat.
2. Penguins live in the Arctic.
3. Water boils at 90°C.
4. Dogs purr when they are pleased.
5. The Sun orbits the Earth.
6. The Vistula enters the Black Sea.
7. Tigers live in the grasslands of Africa.
8. David Beckham plays for Korona Kielce.
9. Coffee grows in Poland.
10. Yeti lives in the waters of Loch Ness.
11. Blackbirds lay their eggs in other birds' nests.
12. James Bond works for a Russian Secret Service.

8. Uzupełnij zdania wstawiając w wolne miejsce **if** lub **when**.

1. I will explain everything _____ we meet.
2. I am always careful _____ I drive a car.
3. Correct me _____ I am wrong.
4. _____ you like legal thrillers, you will enjoy this one.
5. _____ the sun goes down, it gets dark.
6. Wake me up _____ it's time for dinner.
7. _____ you want to lose weight, stay away from sweets.
8. _____ the winter comes, it gets colder and colder.
9. _____ the rice turns golden brown, add some wine to the pan.
10. _____ you have further questions, please feel free to contact us.

9. Korzystając ze wskazówki umieszczonej w nawiasie, wpisz w wolne miejsce właściwy przysłówek częstotliwości. Czasami więcej niż jedna odpowiedź jest prawidłowa.

1. I _____ drink coffee with brown sugar. (at all times)
2. He _____ speaks before he thinks. (on most occasions)
3. She _____ wears her hair in a bun. (many times)
4. I _____ shop at Wal-Mart. (on some occasions)
5. He _____ writes book and film reviews. (not regularly or often)
6. We _____ watch the same film twice. (almost never)
7. They _____ eat between meals. (not at any time)
8. We go bowling _____. (once on each day)
9. Do you _____ go bird watching? (at any time)
10. The meeting is held _____. (the second, then the fourth, then the sixth year)

10. Uzupełnij dialog wstawiając w wolne miejsce właściwe słowo (jeśli trzeba, dostosuj formę wyrazu) wybrane z poniższej listy: **wait, take out, select, make, open, insert, put in, come, switch off**.

A: Excuse me, can you show me how you use this washing machine?

B: Yes, of course. First, I _____ (1) the right programme for my wash, whether it's a quick wash, slightly or heavily soiled. Then I _____ (2) the porthole door and _____ (3) my load. It _____ (4) loading and unloading your laundry easy. Then I _____ (5) the correct money into the slot to start the machine. That's all. Short and simple.

(After some time)

B: Now, the washing is done. I _____ (6) for the door to unlock, _____ (7) the machine and I _____ (8) the laundry. Next _____ (9) moving it to the dryer.

A: Thanks a lot. I hope I won't have to take my clothes to the dry-cleaner next time.

2. Present Continuous

Tworzenie czasu Present Continuous

Forma twierdząca

Podmiot	Am/Are/Is	Czasownik+ing
I	am	
You	are	
He		
She	is	<i>sleeping</i>
It		
We		
You	are	
They		

Forma pytająca

Am/Are/Is	Podmiot	Czasownik+ing
Am	I	
Are	you	
	he	
Is	she	<i>sleeping?</i>
	It	
	we	
Are	you	
	they	

Krótką odpowiedź

Yes	Podmiot	Am/Are/Is
Yes,	I	am
	we/you/they	are
	he/she/it	is

Krótką odpowiedź

No	Podmiot	Am/Are/Is+not
No,	I	am not
	we/you/they	aren't
	he/she/it	isn't

Forma przecząca

Podmiot	Am/Are/Is	Not	Czasownik+ing
I	am		
You	are		
He			
She	is	not	<i>sleeping</i>
It			
We			
You	are		
They			

Forma skrócona

	<i>nie istnieje</i>	
You	aren't	
He		
She	isn't	<i>sleeping</i>
It		
We		
You	aren't	
They		

Zastosowanie

- Czas Present Continuous stosujemy przede wszystkim, kiedy mówimy o czynnościach, które trwają w chwili mówienia.

He is repairing a washing machine now.
We are packing our suitcases.
I am stirring sugar into my coffee.

On teraz naprawia pralkę.
Pakujemy nasze walizki.
Mieszam cukier w kawie.

- Czasem Present Continuous posługujemy się opisując czynności, które odbywają się w szeroko rozumianej chwili „teraz”.

He is working as a freelance photographer these days.

Teraz pracuje jako niezrzeszony fotograf.

I am preparing for my driving test now.

Obecnie przygotowuję się do egzaminu z prawa jazdy.

She is researching new technologies.

Ona prowadzi badanie nad nowymi technologiami.

Jeżeli nie użyjemy odpowiedniego wyrażenia (np. **at present, these days**), bądź jeśli kontekst nie jest wyraźny, powyższe zdania mogą oznaczać, że czynności te dzieją się w chwili obecnej.

What are you doing now?

Co robisz?

I am preparing for my driving test.

Przygotowuję się do egzaminu z prawa jazdy.

ale

Do you have a driving licence?

Masz prawo jazdy?

No, but I am preparing for my driving test.

Nie, ale przygotowuję się do egzaminu z prawa jazdy.

- Czas Present Continuous można również stosować z przysłówkami **always, constantly, continually** w sytuacjach, kiedy mówimy o czynnościach powtarzających się z mniejszą lub większą częstotliwością, co do których wyrażamy naszą przyganę, negatywny stosunek, zniecierpliwienie, względnie zazdrość, np.

Philip is continually complaining.

Philip stale narzeka.

Daniel is always telling naughty jokes.

Daniel zawsze opowiada nieprzyzwoite dowcipy.

Zoe is always getting what she wants.

Zoe zawsze dostaje to, co chce.

My boss is constantly criticising me.

Mój szef ciągle mnie krytykuje.

- Present Continuous używa się także:

- Mając na myśli takie zamierzenia i plany na przyszłość, co do których podjęto już pewne działania realizacyjne.

I am meeting Simon tomorrow.

Jutro spotykam się z Simonem.

They are getting married in August.

Pobierają się w sierpniu.

We are flying to Madrid next week.

Lecimy do Madrytu w przyszłym tygodniu.

- Dla uniknięcia dwuznaczności należy w tego typu zdaniach użyć określenia czasu, ponieważ jego brak może wypaczyć wypowiedź.

I am leaving on Monday.

Wyjeżdżam w poniedziałek.

I am leaving.

Wyjeżdżam (teraz).

- Kiedy mówimy o czynnościach mających charakter tymczasowy.

Kelly is working as a trainee teacher.

Kelly pracuje jako praktykantka w szkole.

I am living in Moscow now.

Obecnie mieszkam w Moskwie.

Andrew is working overtime this week.

Andrew pracuje w tym tygodniu w godzinach nadliczbowych.

- Do wyrażenia trendów albo tendencji.

Television is becoming more interactive.

Telewizja staje się bardziej interaktywna.

The universe is expanding.

Wszechświat rozszerza się.

The world's population is ageing.

Populacja starzeje się.

Uwaga!

Pewne grupy czasowników zwykle **nie** występują w czasie Present Continuous – podobnie jak w innych czasach typu Continuous. Należą do nich:

- Czasowniki postrzegania zmysłowego (np. **hear, see, feel, smell, taste**).

Your goulash tastes great.

Twój gulasz jest wyborny (dosł. gulasz smakuje wybornie).

ale

What are you doing? I am tasting the goulash.

Co robisz? Próbuję gulaszu (**taste** w czasie Continuous odnosi się do czynności, a nie do stanu).

- Czasowniki wyrażające odczucia (np. **love, hate, like, want**) i stany intelektualne (**know, think, understand, remember**).

I am sorry, I don't understand.

Przepraszam, nie rozumiem.

ale

I don't think she is fully understanding my problems.

Nie sadzę, że ona do końca rozumie moje problemy (**understand** w czasie Continuous sugeruje, że lepsze zrozumienie jest możliwe).

I think it is important.

Myślę, że to ważne.

ale

What are you thinking about?

O czym myślisz? (**think** w czasie Continuous sugeruje proces myślenia, a nie stan trwałego przekonania).

I hate this job.

Nie cierpię tej pracy.

ale

I am hating every moment of this journey.

Nie mogę ścierpieć każdej chwili tej podróży (**hate** w czasie Continuous sugeruje, że emocja jest raczej chwilowym odczuciem niż trwałą postawą).

He likes his coffee black.

On lubi czarną kawę.

ale

I am liking it less and less.

Coraz mniej mi się to podoba (**like** w czasie Continuous oznacza odczucie bądź nastawienie zmieniające ciągle swe natężenie).

- Czasowniki nazywające stosunki między osobami, przedmiotami (np. **belong to, consist of, have**).

They have a new car.

Mają nowy samochód.

ale

They are having lunch now.

Jedzą teraz obiad (**have** w czasie Continuous oznacza – w tym kontekście – czynność jedzenia a nie stan posiadania).

Przykłady zastosowania czasów ciągłych z różnymi czasownikami prowadzą do wniosku, że w zasadzie nie da się wydzielić grupy czasowników, które nigdy nie tworzą czasów typu Continuous.

Zapamiętaj!

Czas Present Continuous nie służy jedynie do opisywania czynności bądź sytuacji, które trwają w chwili mówienia.

Present Continuous opisuje także czynności, które są obecnie w toku, choć nie muszą dziać się w chwili wypowiedzania zdania. Present Continuous opisuje także – za pomocą przysłówków **always, continually, constantly** – czynności powtarzające się. Zdanie wyrażone w taki sposób nie jest jednak neutralnym stwierdzeniem. Jest ono nacechowane emocjonalnie, wyraża dezaprobatę, zazdrość, zniecierpliwienie.

Ćwiczenia

1. Czasowniki w nawiasach wstaw w **Present Continuous**, dokonując zmian w strukturze zdania.

1. When you (leave)?
2. What she (try) to do?
3. Why you (wear) this suit?
4. You (do) anything tomorrow evening?
5. Whom you (see) tonight?
6. Where you (hurry) to at this hour?

7. Why you (do) this to me?
8. What he (get) at?
9. What she (wait) for?
10. How he (do) as a father?

2. Opisz pracę pielęgniarek w szpitalu. Uzupełnij zdania wstawiając w wolne miejsce właściwy czasownik z listy w czasie **Present Continuous**.

take(x2), check, give, perform, operate, talk, feed, help, escort

1. Lynn _____ injections now.
2. Ally _____ medical equipment.
3. Amy _____ a patient's pulse.
4. Jacky _____ to a doctor now.
5. Juliet _____ a patient get out of bed.
6. Katy _____ a child's temperature.
7. Paddy _____ height and weight now.
8. Paula _____ a baby.
9. Sue _____ laboratory tests at the moment.
10. Chloe _____ a woman to an examining room.

3. Przekształć poniższe zdania na zdania przeczące.

1. My parents are buying new furniture for their house.
2. I am thinking about leaving my job.
3. We are planning to move to the suburbs.
4. She is reading her old diary.
5. Liz is dying her hair green and pink.
6. He is cutting a piece of bread.
7. The workers are striking over unfair labour practices.
8. We are redecorating our guest rooms.
9. The cat is licking its paws.
10. My neighbour is drilling holes in the wall.

4. Dopasuj wyrażenia z kolumny **B** do wyrażeń z kolumny **A**.

A

1. What languages does she speak?
2. What do you do?
3. Where do you work?
4. Where is Ron?
5. Who is doing the shopping?
6. Where are you working?
7. What language is she speaking?
8. What are you doing?
9. Who does the shopping?
10. Ron is very active, isn't he?

B

- a) He is playing football.
- b) Me or my husband.
- c) Yes, he is. He plays football.
- d) English and Hungarian.
- e) I am polishing my shoes.
- f) I can't understand a word of it!
- g) In a cornfield this season.
- h) In a bike shop
- i). I am a political analyst.
- j) Chris. Do you want him to buy you anything?

5. Uzupełnij wolne miejsca danymi z kalendarza (planu spotkań) Rona McCave lub Hugh Dextera w czasie **Present Continuous**.

Kalendarz Rona McCave

Monday 9 - 12 business meeting
 Tuesday 1 pm: see an important customer
 15 - 16:30 have lunch with a sales manager
 Wednesday attend a conference on food safety
 Thursday
 Friday take a business trip to Poland

Kalendarz Hugh Dextera

Monday 12 - 17:30 attend vegetarian food fairs
 Tuesday
 Wednesday 12 - 14:30 videoconference
 Thursday day off - moving out to a new house
 Friday

Dexter: Hello. Is that Ron McCave?

McCave: Yes, speaking

D: Hello, this is Hugh Dexter. We met during a conference on food quality last month.

M: Oh, it is you, Hugh. How are you?

D: I am very well, thank you. I am wondering if we could meet to discuss some of the things mentioned in the conference?

M: Yes, of course. What about tomorrow at 10 o'clock? No, I am sorry. I am busy all morning tomorrow - I (1) *am having a business meeting*. Can we meet sometime other than between 9 and 12?

D: No, tomorrow afternoon is no good - we (2) _____. How about Tuesday afternoon?

M: Tuesday afternoon? I (3) _____ at 1 and from 15 to 16:30 I (4) _____. No, Tuesday's afternoon is no good. Could we possibly meet on Wednesday?

D: Yes, I am free after 14:30.

M: Umm, Wednesday afternoon isn't good, either. I (5) _____. Thursday would be better for me. What are you doing on Thursday?

D: I am taking a day off. I (6) _____, but I am available all day on Friday.

M: Ah, I (7) _____. Perhaps we could meet sometime next week. Shall we say Tuesday?

6. Czasowniki w nawiasach wstaw w czasie **Present Simple** lub **Present Continuous**, dokonując zmian w strukturze zdania, o ile trzeba.

- A: Are you busy?
B: Yes. I (study) the proposals.
- A: Where is Amy?
B: She (rehearse) a new play.

3. A: Dan (throw) a party next Saturday.
B: He always (party)!
4. A: It (get) colder and colder.
B: Let's stay at home until the weather (improve).
5. A: You (go) away this summer?
B: Yes, we (go) to Madrid.
6. A: Who (use) this room?
B: My son, when he (come) home on holiday.
7. A: What is that smell?
B: My mother (bake) bread.
8. A: How it (go) at work these days?
B: I (get) tired from working so much.
9. A: What he (do) for a living?
B: He is a deputy sheriff.
10. A: Who (do) your hair?
B: I (do) it myself.

7. Ułóż pytania dotyczące podkreślonych części zdań.

1. She is reading a bedtime story to her little son.
2. I am drinking a gin and tonic.
3. The child is getting to sleep now.
4. The teacher is explaining the basics of algebra.
5. We are shopping for a sofa bed.
6. Ted is cleaning the bird cage.
7. Matthew is sailing for Barbuda next month.
8. Andy is translating a faxed document.
9. She is whisking the eggs vigorously.
10. They are basking in the afternoon sun.

8. Połącz zdania z tabelki **A** ze zdaniami z tabelki **B**.

A

1. She is so unreliable.
2. Vince was born under a lucky star.
3. Jay never takes responsibility for his actions.
4. Katy is so negative all the time.
5. Winnie the Pooh is a very friendly bear.
6. She is a busybody.
7. Paul is extremely self-centred.

B

- a) He is always helping others.
- b) She is always poking her nose into other people's business.
- c) He is always getting what he wants.
- d) She is always criticising everyone and everything.
- e) She is constantly coming late.
- f) He is always blaming someone else.
- g) He is always talking about himself.